בו א מיי׳ פכ״ב מהלכות

נו א מיי פכ"ב מהכנות שבת הלכה יח ממג שם טוש"ע או"ח סי שב סעיף ה: נו ב ג ד מיי (שם הלי יח) ופכ"ג הלכה י סמג שם

טוש"ע או״ח סי שכו סעיף ד: בח ה מיי פי״ט שם הלי טו סמג שם טוש"ע או״ח סי

של סעיף ז: נמ ר מיי׳ וסמג שם טוש״ע

לו"ח סי שג פעיף יג: ם ז מיי פ"ד מהלי יבוס הלכה יט סמג עשין כב טוש"ע אה"ע סימן קסט סעיף לה כב:

מא מיי פייט מהלי שכת מבר מייט מהלי שכת הלי שכת כל מו פתג לחון סה טו פתג לחון סה טושיע אוייח סף שג סעיף יג:
הלכה ני פתי שכי טושיע בר מיי פתי שכי טושיע אוייח סי שה סעיף יד:
הלכה ני פתי שכעיף יד:
אייח סי שח פעיף יד:

בג י מיי׳ פכ״ד מהלכות כלים

הככה ה: ב מייי פכ"ה מהלכות שבת הלכה טו סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סי שט סעיף א:

ב ל מיי׳ פי״ח מהלכות שבת

הלכה יו: ג מ מיי' פכ"ה שם הלי טו סמג שם טוש"ע א"ח סי' שט סעיף א: הלכה מ:

מוסף רש"י

מנעל שעל גבי אימוס. אימוס שלהס של עור היה כעין

מנעל וממולא מתוכו שער ופיו

תפור ובו היו עושין המנעלים,

תפור ובו היו עושין המנענים, כמו שעושין הרלענים שלנו בדפוס של עץ (סנהדרין מח.) ר"א מטהר וחכמים מטמאים. חכמים אומרים הואיל ואינו מחוסר מלאכה הואיל ואינו מחוסר מלאכה

החירו וחינו מחוסר מנמכה הלריכה אומן, שהדיוט יכול לפלקו מעל האימוס, כבר שם כלי עליו וטמא, ור"א מטהר שעדיין לא נגמרה מלאכמו (שם). הדרן עלך תולין חי נושא את עצמו. ואלן בו

לא משום שבות (יומא טוי). את החי במטה. וחי לא מיחייב על הולאמו דהוא מקיל עלמו ונושא הולאמו דהוא מקיל עלמו ונושא

עלמו (דעיד צג:). פטור אף על המטה. הואיל ופטור על החי

דומות: אומי לפקול על אתר דקי"ל חי נושא את עלמו (ערובין צד:). מלאכה שאין צריכה לרופה. כל מלאכה שאינה לריכה אלא לסלקו מעליו הוי

מלאכה שאינה לריכה לגופה,

דברלונו לא באה לו ולא היה לריך לה, הלכך לאו מלאכת מחשבת היא לר"ש (לעיד צגי).

מוסף תוספות

א. דלא חשיב מנעל אבל הכא אין רובו מרופט ולהכי

חליצתה כשרה, אלא דלכתחילה מיהו לא תחלוץ.

. ריטנ״6. ב. בחוץ. ולשעשעו

ליעניים. ב. בחוץ, ולשעשעו בו, הו"ל הוצאת הכיס מלאכה הצל"ג. ליענ״ל. ג. ואפי׳ אי הויא מלאכה צל"ג. מוס׳ מלח״ם. T. לגבי

תינוק, מוס׳ הלח״ם, ה. בידיה כיון דחשיב לי׳. ריטנ״ח. 1. דהאי טעמא השתא נמי ידעי לה. לעמ״ה. T. וקס״ד

דמקשה השתא דכיון דמשם געגועין שרית לי׳, אפי׳ מידי דאית ביה בר״ה חיוב חטאת לא חיישי׳ לדלמא נפיל ואתי

לאתויי. לשנ״ל. ח. ולא שרינן לי׳ משום געגועין. תוס׳

הרא״ש.

רב נסים גאון

תני בר קפרא לא שנו אלא

שלא יצאת בו שעה אחת

מ**בעוד יום.** בגמ' דבני מערבא

בפרק במה אשה יוצאה והלרה

בפוק במה אשר יוצאה הולכה ב) ובפרק כל ישראל יש להם חלק [הלכה א] גרסי כמה שיעורו. והכין גרסי לא ילבש

אדם מנעלים וסנדלים חדשים

סלכה ה:

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה נוטל וכו' בכ

המלניע. נ"ב ד' לד בד"ה אבל

אדם: (ב) ד"ה תינוק וכו׳ שאינה לריכה לנוחה אי נמי אפי׳

גליון הש"ם

גמ' ולא יסוך את רגלו שמן. וכן איתא בירושלמי ספ"ח דשביעי לענין שמן שביעית:

במנעל מרופט כו' ואם חלצה חליצתה כשרה. וא"ת אמאי גזרינן בפרק מלות חלילה (יבמות דף קב.) מנעל אטו מנעל מרופט כיון דדיעבד חלילתה כשרה ואומר ר"י דגזרינן אטו מרופט יותר מדאי שאינו חופה רוב רגלו דאם חללה בו אין חלילתה כשרה."

מ״ר: ההיא דרבי יהודה משום דרבי אליעזר היא. מכאן ראיה דרבי יהודה שרי דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו כמו שפירשתי בסוף פרק במה מדליקין (דף לו: ד״ה הא ר״י):

הדרן עלך תולין

נומל. רבא ברבי נתן ס"ל. פירש׳ בפ׳ המלניע (א) (לעיל ד׳ פר.): תינוק מת וכים תלוי בצוארו פמור. דאגב מרריה מבטיל

ליה לכים א"נ תינוק חי הוא לריך לכים לטייל בו התינוק^ב אבל תינוק מת מה לריך לכים והוי מלאכה שאינה לריכה לגופה (כ) ופטור שלא הוליא כדרך המוליחין: אי הכי מאי איריא אבן אפי' דינר נמי. אי אמרת בשלמא דמרוייהו מבטל להו^ד בין אבן ובין דינר ואין כאן טלטול מוקלה כלל היינו דנקט אבן משום דאי נפיל לא אתי אבוה לאתוייה אבל דינר אי נפיל אתי אבוה לאתויי לאי אלא אי אמרינן דתרוייהו לא בטלי ואפ״ה שרינן איסור מוקלה כשמטלטל התינוק עם האבן משום גיעגועין בדינר נמי לישתרי דלא שייך למימר דילמא אתי אבוה לאתויי דמאי נפקא לן מינה דהשתא נמי דאיכא איסור מוקצה שרינן ליה משום גיעגועין ומשני דאע"פ שיש איסור מוקצה כשמטלטל התינוק עם האבן ושרינן ליה משום גיעגועין מיהו יש לנו להחמיר במוקלה יותר כשמטלטלו בידים משמטלטלו אגב תינוק אף על גב דבהחיא שעתא איכא מוקנה הלכך גזרינן דילמח נפיל בדינר וחתי אבוה לחתויי. כך פירש רבינו שמוחל:

ונשדינהו

הדרן עלך תולין

י־אדם את בנו והאבן בידו וכלכלה והאבן בתוכה ומטלטלין תרומה ממאה עם המהורה ועם החולין רבי יהודה אומר אף מעלין אָת המדומע באחד ומאה: גבו אמר רבא להוציא תיגוק חי וכים תלוי בצוארו חייב משום כים תינוק מת וכים תלוי לו בצוארו פטור תינוק חי וכים תלוי לו בצוארו חייב משום כים וליחייב נמי משום תינוק רבא כרבי נתן סבירא ליה ״דאמר חי נושא את עצמו וליבטל כים לגבי תינוק מי לא תנן ״את החי במטה פטור אף על המטה שהמטה מפילה לו מטה לגבי חי מבטלי ליה כים לגבי תינוק לא מבטלי ליה תינוק מת וכים תלוי לו בצוארו פטור וליחייב משום תינוק רבא כר"ש ם"ל דאמר ∞כל מלאכה שא"צ לגופה פטור עליה תנן נוטל אדם את בנו והאבן בידו אמרי דבי רבי ינאי "בתינוק שיש לו גיעגועין על אביו אי הכי מאי

תרומה מהן בשבת ויהיו החולין מותרין ולא אמרינן מתקן הוא ובגמרא≎ מפרש טעמא: גבו' חייב משום כים. ולא משום תינוק כדמפרש ואזיל משום כים מיהו חייב ולא אמרינן איהו לא מפיק ליה אלא חינוק קא מפיק ליה ולקמיה פריך לה ממתניתין: פטור. לגמרי כדמפרש ואזיל: מטה לגבי חי מבטל לה. להיות טפילה לו שהרי לריך לה: מלאכה שאינה לריכה לגופה. ותוליא מת לקוברו מלאכה שא"ל לגופה היא כדאמר בהמצניע⁰ וכים שהיה תלוי בצוארו לשחק בו אגב מרריה מבטל ליה לגבי מינוק שמת ולא חשיב ליה ההיא שעתא: והאבן בידו. מדשרי ליה בטלטול בחצר ש"מ לאו כמאן דנקיט לה איהו לאבן דמי ולגבי כים היכי מחייבת ליה: בחינוק שיש לו גיעגועין על אביו. שאם לא יטלנו יחלה ולא העמידו טלטול שלא בידים במקום סכנה ואע"ג דלאו סכנת נפש גמורה אלא סכנת חולי:

אלא אם כן הילך בהן מבעוד יום. כמה יהא הילוכז. בני

א) ותוספי פ"דו. ב) כלים פכ"ו מ"ד [סנהדרין סח.], ג) [ג"ל אימוס וכן הוא בערוך ובמשנה דכלים ובמפרשים שעליו], לינוט זכן הזמ בערון זכמטמה דכלים ובמפרשים שעליו], ד) לעיל קכד., ה) [לעיל קכג:], ו) לעיל מז., ז) לעיל לד. ועירובין וללחלחו מי שרי. במתכוין הא איכא קג.] יומא סו:, א) עירובין זו: לעיל זג:, ט) [לעיל קה: וש"נ], י) [ערלה פ"ב מ"א], ל) [לקמן קמב.], ל) [לעיל זד:],

גדול לו משום דנופל מרגלו ואמי לאתויי: אבל יוצא בחלוק גדול. דלא נפיל מיניה. ולמישלף ואתויי לא חיישינן דלא קאי ערום בשוק: מרופט. קרוע מלמעלה דגנאי הוא לה וכי חייכי עלה שלפה ומייתי לה: ולא מחלוד בו. לכתחילה דלאו נעל מעליא הוא: במנעל חדש. כדמפרש ואזיל שלא יצאה בו מבעוד יום. ובאשה קיימינן דאשה מקפדת אם אינו מכוון למדת רגלה אבל יצאה בו כבר הכירה בו דמכוון הוא לה אז אינה מקפדת: אימוס. פורמ"ה: ר' אליעור מעהר. אלמא לאו כלי הוא ובשבת נמי אסור לטלטלו: הניהא

לרבא דאמר. בפ' כל הכלים דבר

שמלאכתו לאיסור בין שהוא לריך

להשתמש בגופו של כלי בין שחינו

לריך אלא למקומו מותר לטלטלו מאחר שתורת כלי עליו שפיר איכא

לאוקומי להא דתני שומטין כרבנן

דכיון דכלי הוא ואימוס נמי כלי

הוא ואף על גב דמלאכתו דאימוס

לאיסור לתקן מנעלין מטלטלין להאי

אימום משום לורך מקומו דהיינו מנעל

שהאימוס נתון לתוכו: אלא לאביי. נהי נמי דמנעל שעל האימוס לרבנן

כלי הוא אימוס מיהא מלאכתו

לאיסור הוא וזה ששומט ממנו את

המנעל אינו לריך לגופו של אימוס

והיכי מטלטל ליה: ברפוי. שהמנעל

נשמט מאליו וא"ל לטלטל האימוס:

הא לאו רפוי לא. וע"כ טעמא משום

דאימוס אסור לטלטל לצורך מקומו:

ה"ג ההיא רבי יהודה משום רבי

אליעור הוא. כי אמרה ליה ר' יהודה

לההוא דמפליג בין רפוי לשאינו רפוי

אליבא דרבי אליעזר אמר דאמר

מנעל שעל האימוס לאו גמר כלי הוא

כל זמו שמחוסר הולאה ולעניו שבת

נמי אסור לטלטלו משום דלאו כלי הוא ואשמעינן דרפוי לאו מחוסר

הוצאה הוא ומותר לטלטלו דאילו

לרבנן אף על גב דאין רפוי מותר

דטעמא דשאין רפוי אסור לרבי יהודה לאו משום אימום הוא אלא

משום מנעל גופיה:

הדרן עלך תולין

בומל. והאבן בידו. בחצר ולא

הטהורה. אגב הטהורה ואגב חולין

אמרי׳ דמטלטל לאבן: עם

לעזי רש"י

רבינו חננאל

הלכה כדתני ר' חייא אין מגררין לא מנעל חדש ולא מנעל חדש ולא מנעל ישן. ולא יסוך רגלו שמן והוא כתוך המנעל או בתוך המנעל או בתוך המנעל או בתוך המנעל או בתוך הסנדל, וסך המנעל או בתוך הסנדל, וסך כל גופו שמן ומתעגל ע"ג מיוני מספרה, ואינו שחיים המוער מיוני מער בר מהסטיל ע"ג מיוני מער בר מהסטיל ע"ג מיוני מער בר מהסטיל עד מיוני בל מער בר מייני מער בר מהסטיל עד מיוני מער בר מהסטיל עד מיוני מער בר מהסטיל עד מייני מיינ חושש. ואמר רב חסדא לא שנו אלא אם נתן שמן מעט שיעור לצחצחו אבל שיעור לעבדו אסור, לצחצחו אסור וכ״ש לעבדו, וכז הלכה, ת"ר לא יצא קטן במנעל גדול אבל יוצא הוא בחלוק גדול, פי׳ של אדם גדול. ולא תצא אשה במנעל מרופט, [ולא חולצת בו, ואם חלצה חליצתה כשרה] ַ [פי׳ מרופט] רפוי שמשתרבב מו הרגל כמו שאמוו)ר וברזילי הגלעדין אם יטעום עבדך את הגלעדין אם יטעום עבדך את אשר אכל ואת אשר אשתה, מיכן ששפתותיהן של זקנים מתרפטות, ואין יכול לקפוץ שפתותיו לטעום החיקי המאכל. וכן עוד לא תצא אשה במנעל חדש בשבת אא״כ יצאה בו שעה אחת מבעוד יום. תני חדא שומטין מנעל מע"ג האמום בשבת. אמום זה דפוס של מנעל. ואליבא ור רפוט של מנעל, ואליבא דרבנן שאומרין מנעל שע״ג אמום כלי הוא ומקבל טומאה. ותניא אידך אין שומטין, הא לרבי אליעזר דאמר מנעל ע״ג אמום אינו כלי ואינו מקבל טומאה דתנן בסדר טהרות בבא בתרא פרק סנדל עמקי וכיס של שנצות מנעל על גבי האמום, ר' אליעזר מטהר וחכמים מטמאין. פי' ר' אליעזר מטהר סבר מנעל על האמום אינו כלי לפיכך אינו וחכמים שמטמאין סברי מנעל על האמום כבר נגמרה מלאכתו וכלי הוא לקבל טומאה, וכיון שהוא כלי מותר לשומטו בשבת, והלכה כחכמים. ואקשינן עלה הניחא לרבא דאמר דבר שמלאכתו לאיסור כגון האמום וכיוצא בו בוכרי אומנות מלאכה, [בין לצורך גופו] בין לצורך מקומו מותר לטלטלו, ייייי ן לצו .... התר לטלטלו, לטעמייהו דרר־ שומיי־ לטעמייהו דרבנן שומטין מנעל מעל בשבת. אלא (לאביז) ולאבייו בשבוז, אלא (לאבין) (לאביין דאמר לצורך גופו בלבד שרי אמום מאי לצורך גופו איכא עסקינן ברפוי, כלומר מנעל זה רפוי הוא על האמום ואינו צריד להגריהו אלא מושד

במקומו, דתניא ר' יהודה אומר אם היה רפוי מותר. וחזונו להקשות על זה הפירוק לרבה, ופשוטה היא. ופריך רבא הא ר' יהודה משום ר' יהודה אומר אם היה רפוי מותר. וחזונו להקשות על זה הפירוק לרבא, ופשוטה היא. ופריך רבא הא ר' יהודה משום ר' אליעזר היא, כלומר אפילו ר' אליעזר שאמר אין שומטין סבר הני מילי כשהוא מהודק דצריך לטלטוליה ולאשמוטיה, אבל אם היה רפוי שמושך המנעל והאמום נשאר במקומו מותר לשומטו. אבל חכמים סבירא להו אע"פ שאינו רפוי אלא מהודק אם אינו לצורך מותר לטלטלו לצורך מקומו. הדרן עלך רב' אליעזר אומר תולין פרק עשרים ואחד: נוטל אדם את בנו והאבן בידו וכו'. אמר רבא הוציא תינוק חי וכיס תלוי לו בצוארו חייב

במה מגררו. לחדש: והוא בחוך המנעל. מפני שהמנעל נהנה ממנו ונמלא מעבדו: מחעגל. מתגלגל: קטבליא. עור שלוק שעושין ממנו משטחות לשלחן ולמטה: אלא ללחלחו. לא שנו דמותר לסוך שמן לרגלו ונותנו בתוך המנעל אלא שמתכוין לנחלחו למנעל: למיגזר אטו לעבדו: שיעור ללחלחו. שלא היה כ"כ שמן הנישוף לעור מגופו כדי לעבד לעור אלא ללחלחו ומיהו איהו אפי׳ לנחלח לא מתכוין: לא יצא. אדם קטן במנעל שהוא

במה מגררו א"ר אבהו בגב סכין א"ל ההוא סבא סמי דידך מקמי הא דתני רבי חייא איאין מגררין לא מנעל חדש ולא מנעל ישן*** יולא יסוך את רגלו שמן והוא בתוך המנעל י או בתוך הסנדל אבל סך את רגלו שמן ומניח בתוך המנעל או בתוך הסנדל וסך כל גופו שמן ומתעגל ע"ג קטבליא ואינו חושש אמר רב חסדא לא שנו אלא לצחצחו אבל לעבדו אסור לעבדו פשיטא יותו לצחצחו מי איכא מאן דשרי אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב חסדא ילא שנו אלא שיעור לצחצחו אבל שיעור לעבדו אסור ת"ר הלא יצא קמן במנעל גדול אבל יוצא הוא בחלוק גדול יולא תצא אשה במנעל מרופם ולא תחלוץ בו יואם חלצה חליצתה כשרה ואין יוצאין במנעל חדש באיזה מנעל אמרו במנעל של אשה תני בר קפרא ל"ש אלא ישלא יצאה בו שעה אחת מבעור יום אבל יצאה בו מע"ש מותר תני חדא משומטין מנעל מעל גבי אימום ותניא אידך אין שומטין לא קשיא הא ר' אליעזר הא רבננ סדתנן מנעל שעל גבי סאימום רבי רבנן סדתנן מנעל שעל גבי סאימום אליעזר ממהר יוחכמים מממאים הניחא לרבא יידאמר דבר שמלאכתו לאיסור בין לצורך גופו בין לצורך מקומו מותר שפיר אלא לאביי דאמר יילצורך גופו מותר לצורך מקומו אסור מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן ברפוי דתניא רבי יהודה אומר אם היה רפוי מותר מעמא דרפוי הא לא רפוי לא הניחא לאביי דאמר דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופן מותר לצורך מקומו אסור שפיר אלא לרבא דאמר בין לצורך גופו בין לצורך מקומו מותר מאי איריא רפוי אפי׳ לא רפוי נמי ההיא דרבי יהודה היה רפוי מותר:

משום דרבי אליעזר הוא דתניא ר' יהודה אומר משום רבי אליעזר אם

אבל טמאה באפי נפשה לאו בת טלטול היא: **אף מעלין את המדומע.** סאה תרומה שנפלה לק׳ של חולין דקי״ל דעולה? מותר להעלותו לסאה